

Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ.

Стаття 5 Конституції України

№6 (22)

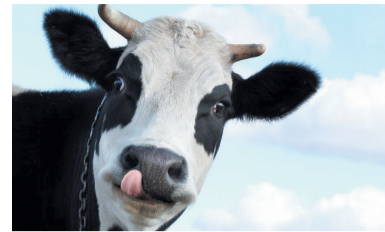
Наша

П'ЯТНИЦЯ,
9 лютого '18

ГРОМАДА

Про підтримку сільгоспвиробника

Кабінет Міністрів заплатить компаніям і домогосподарствам за утримання великої рогатої худоби. Про це заявив прем'єр-міністр Володимир Гройсман на засіданні уряду минулої середи. «Ми передбачаємо підтримку молочного стада. Всім юрособам-виробникам ми компенсуємо близько 1,5 тисячі гривень за дійну корову на рік, щоб збільшували надої молока», – сказав прем'єр. В той же час, особистим домогосподарствам нададуть по 2,5 тисячі гривень за кожну голову свійської тварини, яка утримується не менше 12 місяців.

Гройсман пообіцяв 70% державної компенсації за український посадковий матеріал. «Ми будемо підтримувати в цьому році садівництво та ягідництво в країні. Сьогоднішнім рішенням ми передбачаємо, що 70% вартості посадкового матеріалу буде компенсовано державою. Єдина умова – щоб цей посадковий матеріал був вироблений в Україні. Якщо хочеш створити сад, будь ласка, купуйте саджанці українські, висаджуй їх, і ми компенсуємо 70% цього посадкового матеріалу», – пояснив Гройсман.

Ще один маршрут

З понеділка на маршруті Обознівка – Кропивницький курсує транспорт ПАТ «Кірово-

градське рудоуправління», яке нещодавно виграло відповідний конкурс.

Проїзд від Обознівки до Кропивницького коштує 9 гривень. Це на дві гривні менше, ніж брав з пасажирів попередній перевізник.

Нагадаємо, з осені минулого року ПАТ «Кіровоградське рудоуправління» успішно обслуговує ще й маршрут Кропивницький – Володимирівка.

Іван КИДРАТЕНКО

Атовцям підвищать пенсії

Міністр соціальної політики Андрій Рева заявив, що військові пенсіонери, які воювали в зоні АТО, матимуть більшу пенсію порівняно з пенсіонерами, які не брали участі у бойових діях. Про це міністр розповів після засідання оборонного комітету Верховної Ради. «На сьогодні у старому законі військові пенсіонери, які знаходяться в зоні АТО і які служать в Києві, мають однакову пенсію. Це буде змінено в новому

прийнятому законі», – зазначив Рева. Він додав, що нині військові, які служать в зоні АТО, отримують зарплату вдвічі більшу від тих, які служать у столиці. Однак під час перерахування пенсій це не враховується і учасники АТО отримують однакову пенсію. Раніше міністр заявляв, що реформа пенсійного забезпечення збільшить розмір пенсій військовослужбовців на 77% та врахує інтереси учасників бойових дій.

«Спасибі, вчителько»

Листа від жительки Володимирівки Олени Кравець отримала нещодавно редакція «Нашої громади». У ньому висловлюється вдячність вчительці місцевої школи Ларисі Євченко, яка виявляє високу професійну майстерність і душевну щедрість, ведучи учнів у світ знань. Окреме спасибі авторка лис-

та адресує Ларисі Анатоліївни за знання, які вона дала її доньці, дев'ятикласниці Юлії Кравець (недавній успіх дівчини – третє місце на обласній олімпіаді з географії).

Олена Кравець бажає педагогові нових професійних здобутків, міцного здоров'я, благополуччя.

Наші взяли «срібло»

Змагання з футболу за кубок Кіровоградського району відбулися в неділю у спорткомплексі «Віта». У турнірі брали участь команди з 20 сіл.

Пристойно виступив «Огнеупор», який представляв Катеринівку. Обігравши футболістів з Клинців (6:2), Високих Байраків

(3:0) та Калинівки (3:0), катеринівці у фіналі поступилися первозванівцям (1:4).

Капітан «Огнеупора» Ігор Вітряченко дякує ПАТ «Кіровоградське рудоуправління» за підтримку команди, а серед її спортсменів, які показали добру гру, відзначає воротаря Хоровця.

Почали з електромережі

Як уже розповідала «Наша громада», виконком Катеринівської сільської ради вирішив відновити дошкільний заклад у Володимирівці, який бездіяв кілька останніх років. Повідомлялося і про початок там ремонту.

Перебуваючи днями у Володимирівці, кореспондент «НГ» вирішив з'ясувати, як просуваються справи з відновленням дитсадку. Виявилось, що робота в цьому приміщенні – кипить. Працівники комунального підприємства «Обрій» і ПАТ «Кі-

ровоградське рудоуправління» саме замінювали внутрішню електромережу (адже опалюватиметься заклад електричними конвекторами). Далі вони замінять підлогу, приведуть до ладу стіни.

Нагадаємо, відтоді, як цей дитсадок закрили, володимирівці користуються послугами дошкільного закладу в Олексіївці. За попередніми відомостями, у Володимирівці набирається сорок дітей, які підуть у місцевий дошкільний заклад.

«Доступних ліків» стає більше

Уряд розширив програму «Доступні ліки», за якою можна отримати препарати від хронічних захворювань в аптеці за рецептом безкоштовно або з незначною доплатою. З лютого 2018 року перелік препаратів, що входять до програми, збільшився на 20%.

В оновленому переліку – 239 препаратів від серцево-судинних захворювань, діабету II типу та бронхіальної астми, які застосовуються для амбулаторного лікування (раніше до програми були включені 198 препаратів).

47 препаратів з оновленою переліку можна отримати в аптеці безкоштовно за рецептом лікаря. Найдешевший з

них – Еналаприл (від серцевих захворювань) українського виробника, який коштує 4,76 грн., найдорожчий – Пульмікорт (від бронхіальної астми) шведського виробника, вартість якого 878,54 грн.

Вартість цих препаратів повністю компенсує держава, їх надають безкоштовно, за інші препарати пацієнт здійснює незначну доплату. Гроші за надані громадянам ліки за цією програмою держава перераховує аптечним закладам.

Як і раніше, для того, щоб отримати препарати за програмою «Доступні ліки», потрібно звернутись за рецептом до лікаря первинної ланки – сімейного

лікаря чи терапевта, що працює в поліклініці, амбулаторії або має власну практику. Тільки він має право виписати рецепт на ліки, що передбачені програмою.

В рецепті лікар вказує не торгову назву препарату, а діючу речовину. З рецептом потрібно прийти до аптеки з позначкою «Доступні ліки» і обрати препарат, який містить вказану в рецепті діючу речовину, та отримати його безкоштовно або з незначною доплатою.

Кількість аптек, де можна отримати доступні ліки, постійно збільшується і на сьогодні до участі в програмі долучились понад 6760 аптек – це кожна третя аптека в країні.

Новини

Потрібні поліцейські

На Кіровоградщині розпочався набір у поліцію, він триватиме до 26 лютого. Громадяни, які бажають взяти участь у конкурсі, повинні заповнити анкету на порталі «Система відбору кандидатів на службу в Національну поліцію України» за посиланням nabir.npr.gov.ua та подати необхідні документи.

Відбір проводиться на 10 посад інспекторів сектору реагування патрульної поліції, 10 посад поліцейських ізоляторів тимчасового тримання та 2 посади поліцейських з обліку, зберігання речових доказів.

Тільки один день

14 лютого п'ять відділів державної реєстрації актів цивільного стану на Кіровоградщині, у тому числі в Кропивницько-

му, працюватимуть до півночі. Це пов'язано з акцією «Кохання поза часом», ініційованою Мін'юстом по всій Україні. За словами керівника обласного управління юстиції Вадима Гуцула, з 8 до 24 години бажаючі матимуть можливість подати заяву про реєстрацію шлюбу, урочисто заручитися, одружитися чи провести обряд ювілейного весілля. На всіх закоханих чекатимуть приємні сюрпризи.

— Вона — дуже старанна, добросовісна, а для своїх учнів — як мама, — так відкомендувала вчительку початкових класів Олексіївської школи Ірину Плохотнюк керівниця цього закладу Вікторія Токар. — Ірина Володимирівна й співочий талант має, у художній самодіяльності бере участь. А хазяєчка яка — таких пошукати. Вбрана завжди гарно, зі смаком. Я її знаю з часу, коли вона ще навчалася в цій школі. Відповідальною дитиною була, скромною, а невдачі брала близько до серця — завжди намагалася якомога швидше виправитися.

«Так мене навчили в дитинстві»

Із запитання про дитинство, про батьків кореспондент «Нашої громади» і почав розмову з Іриною Плохотнюк. І дізнався, що батьки у неї — прості люди. Мати працювала в школі кухаркою, батько раніш трудився в сільському господарстві, тепер — на катеринівському руднику вогнетривких глин.

— Мама — велика любителька народного співу, — сказала молода вчителька. — І вагітною ходила в клуб, щоб поспівати в хорі. У нашій сім'ї, буває, жартують: мовляв, тоді я й навчилася співати. Так, співаю я змалку. Гості як приходили до нас, мама просила мене заспівати для них.

За словами Ірини Володимирівни, зобов'язана вона за любов до музики й працівникам місцевого дитсадку, який відвідувала в дитинстві і в якому естетичне виховання — на висоті. До речі, як зауважила Ірина Плохотнюк, Леніна Гордус, яка у дитсадку навчає малечу азам музики, — її тітка, теж добра співачка.

— Батьки ж мене, школярку, наставляли, щоб поважала вчителів, — розповіла Ірина далі. — І я теж вирішила стати вчителькою. Коли настав час, вступила до педагогічного.

На запитання, хто з університетських викладачів найбільше їй запам'ятався, вчителька без вагань відповіла:

— Віктор Іванович Куліш, викладач психології. Чудовий фахівець! Закони психології він обґрунтовував прикладами з буденного життя.

Учні називають мамою

А чи не відчувала вчителька Плохотнюк страху перед своїм першим уроком?

— Ще й як лячно було! — не приховує правди вона. — Та як почала урок, страх минув. З кожним подальшим днем росла впевненість, що я не помилилася у виборі професії. Я люблю цю роботу, дітей. А взіреть для мене — моя перша вчителька Ан-

тоніна Володимирівна Дундук. Вона — талановитий педагог, добра людина.

Далі кореспондент «Нашої громади» висловив таке припущення: через те, що діток у класі Ірини Володимирівни — небагато, у неї, мабуть, складаються з ними тісні, теплі стосунки.

— Звичайно ж, — підтвердила вчителька. — Діти мені все розказують — і де були з бать-

Приводи бувають різні: одного разу треба похвалити дитину, іншого — повідомити про проблеми.

— Я знаходжу спільну мову з батьками дітей, — каже Ірина Володимирівна. — Від батьків багато залежить. Діти мають прийти в школу уже вихованими, знати, що треба поважати старших, вчителів, що не годиться бути егоїстами.

Ірина Плохотнюк: Коли почала ставити другокласникам оцінки, вони дуже зраділи

ками, і що купили, і що тато та мама кажуть. Буває, учні називають мене мамою. А син Кирило, який теж навчається в моєму класі, удома іноді називає мене Іриною Володимирівною. Так, для учнів я — шкільна мама. Після канікул вони горнутьса до мене, кажуть, що скучили.

Також Ірина Плохотнюк повідомила, що в перший рік свого вчителювання (у 2014-му) посіла друге місце в обласному конкурсі молодих вчителів «Педагогічна надія».

«Багато залежить від батьків»

Учнями молода вчителька задоволена. Каже:

— З кожним роком виявляємо у початковій школі все більше талантів. Сприяє їх розвитку й належна робота персоналу дитсадку. Діти приходять до нас, уже вмюючи і співати, і танцювати.

З батьками підопічних педагог спілкується регулярно — і по телефону, і через щоденники.

дачею школи районною владою Катеринівській об'єднаній територіальній громаді.

Про домашні будні

Розповіла вчителька і про свої захоплення, про свою сім'ю: — Як уже казала, люблю співати. Мені більше подобається сольо. Улюблена тематика пісень — про Україну, про родину. Щоправда, нині бракує часу займатися співами в клубі. Та я спі-

ваю й для себе. Як на кухні пораюся, то вставляю в програвач флешку з улюбленими піснями і підспівую. Кухня — це теж моє хобі. Спасибі мамі, що навчила кухарити. Змалку я і молодша сестра чули від мами: учіться, дівчата, варити їсти, щоб не соромно було, коли заміж повиходите.

За словами Ірини Плохотнюк, вона частенько балує чоловіка, дітей (їх у них двоє; це, крім згаданого Кирила, Вікторія, яка нині ходить в дитсадок) домашньою випічкою. Полюбляють у цій сім'ї і плов. Навчив Ірину цьому татарин, сестрин знайомий.

— Мій Володя, — каже про свого чоловіка вчителька, — любить усе, що готую. А він і сам любить кухарити. Особливо добре йому вдається солянка. Де, питаєте, працює Володя? У Кропивницькому, механіком.

З чоловіком, як стверджує Ірина Володимирівна, їй пощастило.

— Ми як побралися, — розповіла далі, — то хазяйнувати заходилися. І свиней, і корову завели. Але в нас немає землі, від оренди якої багато односельців мають гроші і зерно. Годувати ж живність купованим зерном — не вигідно. Але внутрі ми тримаємо. Їхнє м'ясо — смачне, а їдять вони все. Це ідея чоловіка — завести внутрі. Він і перепілками захоплювався. До речі, я учнів на екскурсію водила додому до себе, показувала їм перепілок, внутрій. Адаже не в кожного вони є вдома.

Отже, і домашньої роботи у вчительки вистачає.

— Прокидаюся о шостій, — розповіла вона. — Готую сніданок, а чоловікові — ще й пакунок з їжею на роботу. Буджу дітей, годую їх, збираю в дитсадок, школу. Причепурюся сама. Так і живемо.

Віктор КРУПСЬКИЙ

Дивитися в корінь

Щороку 9 лютого відзначається Міжнародний день стоматолога. Скориставшись цим приводом, кореспондент «Нашої громади» узяв невелике інтерв'ю у стоматолога Дениса Гуйвана, який обслуговує нашу об'єднану громаду.

— Денисе Олексійовичу, розкажіть про себе. Чому вивчилися саме на стоматолога? Чим подобається ця робота?

— Працюю стоматологом з 2003 року. До цього закінчив Дніпропетровську медичну академію, пройшов інтернатуру у Кривому Розі. Моя мама — медпрацівник, їй хотілося, щоб я став лікарем. А я про іншу професію, ніж стоматолога, ніколи й не мріяв. Ця робота мені дуже подобається. Вона — творча. Відчуваєш задоволення від того, що виконав роботу якісно, що пацієнтові подобається результат.

— Трапляються кумедні випадки у практиці?

— Буває, пацієнти бояться і хапають мене за руки. Буває, плачуть. Одна моя пацієнтка, сівши у стоматологічне крісло, обов'язково поплаче кілька хвилин, а вже потім дозволяє мені працювати.

— Пацієнти вам дають поради щодо лікування?

— Буває. Начитаються в інтернеті, встановлюють собі діагнози, кажуть про це мені. Я в таких випадках відповідаю: що ж, будемо розбиратися...

— Як заспокоїти малу дитину, коли вона опиняється в стоматологічному кріслі?

— З дітьми складніше, ніж з дорослими. У ті дні, коли працюю не в Катеринівці, а в приміщенні районного лікувального закладу, мені допомагає дружина Олена, вона також стоматолог. Дружина уміє заспокоїти малечу.

— А чи є чого боятися на прийомі у стоматолога?

— Немає. Анастетики уже давненько такі, що пацієнт не відчуває болю. Мені відомо, що раніш дуже болісною була процедура видалення нерва. Тепер це робиться швидко і безболісно.

— До вас звертаються з незвичними замовленнями? Наприклад, просять оздобити зуб стразом.

— Стрази замовляють дівчата. Якщо дівчина неповнолітня, виконую таке замовлення зі згоди її батьків.

— Які новинки зубопротезування застосовуєте у своїй практиці?

— Наприклад, імплантацію зубів. Розрізняю ясна, живильно в кістку щелепи імплант, який і стане опором для зубного протеза.

— У радянські часи була мода на зубні коронки із золота та позолоченої сталі. Тепер є попит на металеві протези?

— Замовляють і такі. Але не заради моди, а тому, що сталеві протези — дешевші, ніж керамічні.

Віктор ІВАНЕНКО

Про це писала «Зоря комунізму»

Для роботи й відпочинку

У газеті за 13 січня 1972 року опубліковано замітку «Олексіївка оновлюється». Ідеться ось про що: «незабаром в Олексіївці відкриється БК на 400 місць, уже ведуться внутрішні роботи», «поряд виристе адмінбудинок колгоспу імені Горького», «у червні відкриють ФАП, спорудять два житлових будинки для колгоспників», а «в сусідньому Оскуватому відкриють крамницю».

«Повернемо борг державі»

Під таким заголовком у районці за 15 січня 1972 року надруковано матеріал про те, як птахівниці колгоспу імені Горького зобов'язали виправити недоліки в роботі, допущені попереднього року. Виявляється, тоді вони не виконали план з продажу яєць державі — не додали 150 тисяч штук. Тому на початку 1972-го вони на колгоспних зборах

з'ясували причини незадовільних результатів, зважили свої можливості і постановили: отримати за рік від кожної несучки 135 яєць.

Наказ сільради

«Реальні накреслення». Це — заголовок з газети за 1 січня 1972 року. У цій замітці розповідається про сесію Володимирівської сільської ради, на якій затверджено п'ятирічний план розвитку місцевих колгоспів — імені Куйбишева та імені Петровського. Повідомляється, що на сесії колгоспників закликали до активнішої «боротьби за врожай». Зокрема, сільрада поставила колгоспам завдання: домогтися, щоб пшениця родила не менше 36 центнерів з гектара, буряк — не менше 250. Також розповідається, що колгосп імені Петровського зобов'язано збудувати свиноплекомплекс на 5000 голів, а колгосп імені Куйбишева — два корівники та свинарник.

Його звали вусанем

Нарис про учасника Великої Вітчизняної війни жителя Обознівки Андрія Вітряченка опублікувала районка 22 лютого 1972 року. Андрій Миколайович в юності працював ливарником на заводі «Червона зірка» в Кіровограді, у 1941-му його призвали до армії. Воював він чесно, не шкодуючи себе. В одному з боїв був поранений, але витягнув іншого бійця, Миколу Шелехова, ще дужче пораненого, в безпечне місце. Повідомляється, що потім Вітряченко й Шелехов разом лікувалися в госпіталі, разом їх і виписали, а невдовзі стався жорстокий бій з німцями, під час якого Шелехов, аби не потрапити в полон, пустив кулю в себе. Розповідається, що після перемоги «кіровоградський вусань» (фронтове прізвисько Андрія Вітряченка) повернувся в Обознівку до родини, влаштувався в колгоспі.

Їм судилося бути разом

«Він носив мені проліски. Усі дівчата заздрили!»

Виявляється, День закоханих святкують і пенсіонери.

— Аякже, ми з дідом відзначаємо 14 лютого, — запевнила кореспондента «Нашої громади» жителька Володимирівка Євдокія Кот. — Як саме? Можемо гарного винця випити.

Як повідомила Євдокія Павлівна (її чоловік, Володимир Гаврилович, поки що тільки слухав) далі, вони разом — уже сорок років.

— Торік у вересні виповнилося, — уточнила жінка. — Але ми не святкували. Кажуть, не можна сорокаріччя відзначати.

На запитання, як вони познайомилися, Євдокія Кот відповіла так:

— Я — з Лісного, а у Володимирівську школу перейшла після восьмого класу, щоб здобути середню освіту. Це був шістдесят четвертий чи шістдесят п'ятий рік. Вова ж — родом з Володимирівки, він у цій школі — з першого класу. Він молодший за мене на рік і місяць. Та навчалися в одному класі.

За словами Євдокії Павлівни, тоді, в дев'ятому класі, Володимир і почав виявляти знаки уваги до неї, іноді — незграбні.

— Я узимку ходила в кролячій шапці, хлопчачій, — пригадала жінка. — Тоді така мода була серед дівчат — носити хлопчачі хутряні шапки. Сиджу я на уроці в шапці. І Вова в шапці. Вчитель фізики, Анатолій Павлович, каже йому: «Кіт, зніми шапку». А той, на мене показуючи, відповідає: «Як вона зніме, то й я зніму». Чомусь мені запам'ятався цей випадок...

Пам'ятає Євдокія Павлівна і те, як однокласник Володя Кот дарував їй квіти:

— Він рвав проліски у Таранухиному лісі і приносив їх мені. Усі дівчата заздрили!

— А потім Вова пішов в армію, а я в місто перебралася, там на роботу влаштувалася, — повела мову про подальші

події жінка. — Після армії він оженився на іншій. І я вийшла заміж. Та щось в нього не склалося з першою жінкою, а в мене — з першим чоловіком. І так сталося, що зійшлися я і Вова. Доля! Нам тоді було по 29 років. Розписалися ми в сільраді. Луньова, покійна вже (тодішній посадовець сільради. — Авт.) побажала нам щастя в сімейному житті — ото й уся церемонія...

Як дізнався автор цих рядків далі, спільних дітей Володимир і Євдокія Коти не мають, вони виростили її сина Юрія, якого народила в першому шлюбі. Євдокія Павлівна працювала у різних сферах — і в шкільній їдальні (коли проживала в місті), і в сільській торгівлі, і на сільгосп-підприємстві в Лісному (його керівника, Володимира Острового, вона дуже поважає). Володимир Гаврилович же працював водієм — спершу у Володимирівці, потім у Лісному.

— У Володимирівському колгоспі копійки платили, то я й перейшов у лісниський радгосп, — пригадав чоловік. — У радгоспі добрі зарплати були. Та й тепер в Острового добре платять. Що я возив, коли працював на вантажівках? І свиней на м'ясокомбінат на Донеччині, і зерно на Західну Україну, яке заробили в нас зарбітчани. Та в основному поїздки були недалекими.

Розповіли Коти і про те, що їхньому

Юрієві довелося повоювати на Донбасі.

— Ледве дочекалися його, — сказала мати.

Розмовляючи з Володимиром Гавриловичем і Євдокією Павлівною, автор цих рядків усе більше переконувався: ці чоловік і жінка кохають одне одного, хоч і звертаються одне до одного не надто романтично — «бабо», «діду».

А хто ж у їхній сім'ї головний? На це запитання узявся відповідати Володимир Гаврилович:

— Дуся. Вона в мене — фінансовий директор.

З посмішки на устах чоловіка було видно, що чоловік трохи перебільшує.

Діти народилися на професійне свято глави сім'ї

Майже п'ятдесят років ділять радість і прикраси навіпл жителі Катеринівки Іван і Надія Михайленки.

Доля звела їх у 1967-му. Надію (вона родом з Олександрівського району) сюди направили на роботу як випускницю медучилища. Іван, який з Осикуватого, тоді починав працювати водієм в кар'єрі вогнетривких глин.

— Познайомився з Надею в клубі, — пригадав Іван Павлович. — Вона мені дуже сподобалася.

На запитання про весілля і підготовку до нього Іван Михайленко відповів так:

— Вбрання на весілля купили аж у

Києві. Тут взяли довідку про те, що подали заяву про одруження, і — літаком у Київ, щоб скупитися у весільному салоні. Там Наді придбали і сукню, і фату. А собі костюм довелося в індпошиві замовляти, бо в магазинах підходящого розміру не знайшлося. Я ж тоді волейболом, футболом займався, мускулистий був. Мені проблематично було щось на себе із швейпрому купити. Гуляли весілля в Осикуватому, батьки спеціально зарізали бичка. Родичі подарували по десять карбованців. А решта гостей — по трояку. На подаровані гроші ми й придбали пральну машину. За 87 карбованців. Де її купили? Там же, в Осикуватому. Якось прогулювався з молодією дружиною селом, зайшли в магазин, а там — пральна машина, у дерев'яній упаковці.

Михайленки народили та виростили двох дітей. Інна — фармацевт, Олександр — гірник. Що цікаво, обоє народилися на День працівника металургійної та гірничодобувної промисловості, а це — професійне свято Івана Павловича (сорок років працював на катеринівських копальнях).

Велика радість для Івана і Надії Михайленків — зустріч з онуками (їх у них троє) та правнуком.

У квартирі Михайленків — прибрано, затишно. Іван Павлович визнає, що його Надія — чудова господарка.

На запитання, хто в них у сім'ї лідер, Іван Михайленко відповів відверто:

— Головний — я. Але ж я не деспот якийсь, щоб наполягати: все буде тільки по-моєму. Питаєте, як ми грошима розпоряджаємося? Я в перший день після весілля свої парубочкі заощадження віддав Наді. І зарплату потім їй віддавав. Але завжди знав, де наші гроші лежать. І як мені треба було з хлопцями випити, то брав на це із сімейної каси. Але обов'язково повідомляв дружині. Я, поки на пенсію не вийшов, і в магазин не ходив. Надя мені навіть цигарки купувала.

Історії кохання записав
Віктор КРУПСЬКИЙ

Ніна Черненко: Наше село таке красиве, що самій хочеться щось хороше для нього робити

Місто чи село — це насамперед люди, які там мешкають. Від них вирішальною мірою залежить, яким має бути їхній населений пункт. Катеринівці, зважаючи на її дуже респектабельний вигляд, в цьому плані пощастило — тутешні жителі докладають рук, аби вона ставала тільки кращою.

Одна з тих, хто з власної ініціативи щось корисне робить для свого села, — Ніна Василівна Черненко. Вона вже на пенсії, але з весни й до осені опікується клумбами біля їхнього багатоквартирного будинку.

— Бачачи, як завдяки зусиллям керівництва рудника причепурюється наше село, і самій захотілося зробити для нього щось хороше, — каже жінка. — Довкола будинку росли одні бур'яни, то я взялася садити замість них квіти. Спочатку скопала вузьенькі клумби уздовж вулиці й засіяла їх чорнобривцями. Вони невибагливі, добре приживаються. Потім з дачі привезла кілька кущів барбарису. Подивилася — мало, не гарно. Тоді я скопала всю територію й посадила хризантеми, айстри, лілії та інші квіти.

Коли бувають різнобарвні клумби, чомусь не замислюється, скільки в них вкладено людської праці. А їх треба постійно поливати, полоти, аби, як кажуть селяни, не завелися там вовки. Ще потрібно думати, куди дівати

восени бадилля, листя. До слова, мою співбесідницю ця обставина спонукала замінити високорослі квіти низькорослими, щоб було менше того бадилля.

— Не думайте, що в Катеринівці я одна така справна — саджаю квіти, — каже Ніна Василівна. — Є у нас й інші жінки, для яких це стало як щось необхідне, обов'язкове. Наприклад, у сусідньому будинку живе медсестра Світлана Коханенко, то її клумбами можна годинами милуватися. Вона цікавиться новими квітами, купує насіння, розсаду в місті.

Вирощування квітів біля будинку — це лише частина турбот моєї співбесідниці. Їх багато росте в неї й на дачі.

— Знайомі, буваючи на моїй дачі, дивуються: «Ніно, у тебе одні квіти, а де ти садитимеш городину?». Сміюся: «Та знайдеться й для неї місце». Я не

увяляю, щоб я не садила квіти. Квіти — це краса, а краси багато не буває.

Коли заходить мова про Катеринівку, жінка охоче ділиться своїми думками.

— Село дуже змінилося при генеральному директорові рудника Володимирі Валентиновичу Кухті, — каже. — Катеринівка до нього і при ньому — не схожа одна на одну. Пригадую, як уперше я сюди приїхала з чоловіком у сімдесяті роки. Дорога розбита, всюди бур'яни,

чагарники, сміття... Аж дивно, що людям до того було байдуже. Сьогодні, ви самі бачите, Катеринівка дуже нарядна, ніби до свята приготувалася, чи до зустрічі якогось високого гостя. Якось хлопці з Кропивницького, які ремонтували доньчину квартиру, так мене й запитали: «Хто це до вас має приїхати, що ви так село прибрали?». Довело-

ся пояснювати: тепер у нашому селі зразковий порядок завжди. А коли вони почули, що ми ще безкоштовно користуємося водою, інтернетом, маємо пільговий проїзд в автобусі, що в селі чергує патруль поліції, взагалі були шоковані.

Як приклад позитивних змін у селі моя співрозмовниця навела сільський парк. Зараз це дуже комфортне місце для відпочинку — алея з ліхтарями, гарний дитячий майданчик, молоді деревця. А раніше, розповіла, там буяли хащі, куди недбайливі господарі викидали сміття. Згадала Ніна Василівна й про ремонт житлових будинків, про впорядковані зупинки, обладнані Wi-Fi, — такого навіть в обласному центрі немає. Взагалі, на її переконання, Катеринівка дуже зручна для життя, бо тут для цього створено всі умови.

Наприкінці сімдесятих їй випало брати участь у спорудженні кількох об'єктів села. То були житловий будинок і приміщення нинішньої адміністрації рудоуправління. Оскільки платили мало, влаштувалася на чавуноливарному заводі... землеро-

бом. Пояснює: так називали тих, хто в ливарному цеху готував форми із землі, глини й інших компонентів. Робота була тяжка, не жіноча, але куди, каже, дінешся. Ще гірше стало, коли в 1995 році завод зупинився.

— На той час без роботи були й обидві дочки, — згадує Ніна Василівна. — Щоб вижити, погодилася сторожувати на колгоспній ферму в Обознівці. Загітувала мене туди Тамара Шульга, з якою ми працювали на заводі. Я їй кажу: «Який з мене сторож? Якщо вкрадуть теля чи порося, що я робитиму?». А вона мені: «Ми ж разом сторожуватимемо, то якось упораємося», і я погодилася.

Каже, їх дуже підтримав тодішній голова колгоспу — виписав борошна, різних круп. Зараз інша справа — хоч пенсія й не висока, але на найнеобхідніше вистачає. Головне для неї — щоб були здоровими дочки Тамара і Люда, внучки Каріна, Руслана і Поліна та правнучка Софія. Всі вони теж живуть у Катеринівці.

Цікавлюся її планами на весну, до якої залишається не так уже й багато часу, чи буде займатися клумбами.

— Обов'язково, — відповідає. — Поки можиму, доти й займатимуся.

Зізнаюсь: на іншу відповідь від Ніни Василівни я й не сподівався...

Сергій ЧОРНИЙ

За даними авторитетного Кривницького краєзнавця Костянтина Шляхового, «виділення землі для Катеринівки датується 1783 роком». На той час у складі Російської імперії створюється Катеринославське намісництво, до складу якого входив Єлисаветградський повіт з Катеринівкою. З 1795 року, після створення Вознесенського намісництва, повіт увійшов до його складу. Наступного року, після створення Новоросійської губернії Єлисаветградський повіт опинився у її складі. Пожовклий зшиток під назвою «Межевая книга деревни Катериновки Єлисаветградского уезда», що зберігається в Державному архіві Кіровоградської області, ще й дає уявлення про розташування населеного пункту відносно сусідніх поселень та їх власників.

З межової книги, зокрема, дізнаємося, що 2 серпня 1798 року «по указу Его величества государя императора Павла Петровича самодержца всероссийского и прочая, и прочая, и прочая учинена межа в Єлисаветградском уезде деревни Катериновки с её пашенною землею и прочими угодьями, которые состоят во владении подпорутчика Степана Андреева сына Дебрецинцева от всех смежных посторонних земель». А ось як конкретно визначає документ межу: «...начало линии смежной земли от сельца Водяного вдовы майорши Анны Ивановой, дочери жены Дебрициневой, и детей её подпоручиков Степана и Павла Андреевых, детей Дебрициневых, от поставленного в 1798 году при обмежевании дачи казенного села Грузкого межевого столба с признаками и пред ним с правой стороны в сажени вырыта межевая яма, в ней положено уголье и три камня».

Межування, що робилося землеміром титулярним радником Михайлом Ніловим з допомогою астрономічного приладу астролябії, зафіксувало й помітні на той час орієнтири. Наприклад, польову дорогу із сільця Водяне до Катеринівки й річку Водяну. На її правому березі була орна земля Катеринівки, а на лівому – Водяного. Далі межа

йшла до сільця Осикуваті – володіння майора Івана Христофоровича Ставровича. Ще далі – до дачі села Михальчівки (тепер Обознівка), що у володінні майора Івана Васильовича Михальчі. Крім річки Водяної, згадується також річка Грузька, болото й

а відтак селяни не перебували в кріпосній залежності».

Селяни Єлисаветградського повіту сіяли переважно зернові культури: жито, ячмінь, просо, пшеницю, а також гречку, горох та інші культури. Традиційні знаряддя праці: дерев'яний плуг із

поет. Потерпало населення й від епідемії чуми та холери. Більша частина повіту управлялася військовим відомством аж до ліквідації військових поселень у 1865 році. Певний час Катеринівка належала до Бобринецького повіту, оскільки з 1829 по 1865 роки Єлисаветград вважався суто військовим містом, центром військових поселень краю.

Про геологічні особливості Катеринівки

Цікаво, що до 80-х років XIX століття геологічній науці було відомо про два головні види корисних копалин поблизу Катеринівки: буре і кам'яне вугілля. Так, у п'ятому томі знаменитої книги «Географическо-статистический словарь Российской империи», укладеної легендарним географом, мандрівником, статистиком, ботаніком, колекціонером Петром Семеновим-Тянь-Шанським у статті, присвяченій Херсонській губернії, згадується й Катеринівка:

«Третинні утворення (йдеться про назву інтервалу геологічної історії Землі, що охоплює проміжок часу від вимирання динозаврів (приблизно 65 млн років тому) до початку останнього льодовикового періоду (близько 1,8 млн років тому). – Ред.) підрозділяють відповідно до новітніх досліджень на 5 ярусів: ...2) Ярус білих пісків і жорнових піщаників виступає в північно-східній частині губернії й відзначається наявністю в ньому лигніту (різновид бурого вугілля. – Ред.), родовища якого знаходяться поблизу сіл Балашівки й Катеринівки Єлисаветградського повіту й становлять до 100 мільйонів пудів лигніту; ці лигніти належать до землістих різновидів бурого вугілля. ...4) Понтіський ярус (йдеться про верхній регіонар міоцену Чорноморо-Каспійського басейну. – Ред.)... В Єлисаветградському повіті поблизу сіл Щербани, Балашівки й Катеринівки хоча й відкрито кам'яне вугілля, але за своїми поганими якостями може бути придатне лише для місцевого використання».

Далі буде

З історії Катеринівки

ставок. А також дороги: з села Михальчівки до Катеринівки, з Катеринівки до Єлисаветграда. Крім названих, згадуються також населені пункти Лелеківка («казенное село»), «сельца» Косменовата, Сугаклей і Соколівка. Нарешті робиться висновок, що Степан Дебрецинний має 750 десятин 960 сажень землі.

У 1802 році Новоросійська губернія розділилася на три нові губернії, а Єлисаветградський повіт з Катеринівкою опинився у складі Миколаївської, котра наступного року була перейменована на Херсонську. Повіт охоплював і територію нинішніх Кіровоградського, Новомиргородського, Маловисіньського та інших районів. Чисельність населення повіту становила близько 40 тисяч осіб чоловічої статі. Історики Кривницького стверджують: «Оскільки на значних територіях повіту розміщувалися військово-поселенські полки, більшість сіл були державними,

залізним череслом і лемешем. У плуги запрягали волів. Під час жнив використовували серп. Для косіння гороху, гречки, сочевиці застосовували косу з грабками. Скошене в'язали в снопи, які, в свою чергу, складали в полукипки (30 снопів) і копи (60 снопів). Снопи зберігали в скиртах, клунях, стодолах. Зерно зсипали до спеціальних ям або в коморах. Молотили в стодолах, клунях. Для доведення зерна до необхідної кондиції використовували решета, віяла. Допоміжним заняттям було тваринництво: розводили, коней, корів, кіз, свиней, овець, волів, а також домашню птицю. Значні прибутки приносили чумацький промисел – традиційне заняття для степової України. Часті посухи ускладнювали ведення сільського господарства. Справжнім лихом були нальоти сарани. Після одного з них в 1824 році територію Єлисаветградського повіту з санітарною інспекцією відвідав Олександр Пушкін, більш відомий як

Щоденний прогноз за місячним календарем

9 лютого – що б ви не робили – все буде вдалим, за винятком, звісно ж, аморальних вчинків. Якщо ви раптом відчуєте, що розпочата вами справа стоїть на місці, то краще залишити її. Корисно проводити курси підвищення кваліфікації, навчання робочого персоналу новим прийомам і методикам роботи.

10 лютого – не призначати на цей день весілля. Період годиться для планування спільного життя, для підготовки весілля... Тим, хто укладає шлюб, зараз не уникнути фінансових криз і душевного дискомфорту. Цей час більше підходить для розлучень.

11 лютого – сьогодні легко потрапити під чужий негативний вплив. Уникайте порожніх розмов і надмірної активності у своїх діях. Можуть бути усілякі несподіванки і непередбачувані вчинки з боку друзів і партнерів.

12 лютого – день сприятливий тільки для благодійності, усі ж інші операції з грошима приречені на невдачу. Вважається, що кошти, спрямовані на благодійність, створюють тому, хто дає, благу карму і в подальшому принесуть багатство – як духовне так і матеріальне.

13 лютого – захворювання складні особливо для літніх людей. Сьогодні можна ро-

бити різні очисні комплекси. Корисні водні процедури – від плавання до купання в ополонці. Добре прийняти трав'яну ванну.

14 лютого – постарайтеся бути особливо уважними і стриманими. Пробачте своїх кривдників – це найкраще, що можна зробити, щоб уникнути конфліктних ситуацій. Не довіряйте незнайомцям. Будь-яка ситуація сьогодні може стати трагічною.

15 лютого – день любові, прощення і покаяння. День підбиття підсумків, відмови від непотрібного і переходу на нове коло. Період насолоди результатами своєї праці. Бажано повернути борги.

шечнику внаслідок хвороб гине природна флора, саме з апендикса приходять «підкріплення». З іншого боку, сьогоднішня медицина дозволяє відновити флору кишечника за допомогою ліків, тож дана функція апендикса стає малозначущою.

Снідати – обов'язково!

Американські дослідники виявили, що люди, які не снідають, мають помітно вищу схильність до небезпечних захворювань.

Хто зранку голодує, той ризикує «заробити» невеликовне серцеве захворювання. Імовірність серцевих нападів у людей без сніданку на 27% вища.

Окрім того, вранішнє голодування може призвести до ожиріння, підвищеного тиску, високого холестерину та діабету, – повідомили фахівці Гарвардської школи громадського здоров'я. У ході дослідження також з'ясувалося, що ті, хто снідати не звик, частіше виявлялися курцями та мали схильність

зловживати алкоголем. Багато із тих, хто не снідає, безробітні та неодружені.

Різноманітні каші на сніданок суттєво нормалізують рівень холестерину. Вживання рідкої їжі та рідин вранці запобігає утворенню тромбів та каменів у жовчному міхурі. Окрім того, сніданок надає людині енергію, необхідну під час різкого збільшення фізичного та психологічного навантаження, яке завжди відбувається з нами вранці.

Тотце то вдова

Масляна: печемо млинці!

Тісто для млинців: 1,5-2 скл. борошна, 0,5 л молока, 3 яйця, 1 ст. л. цукру, 1-2 ст. л. олії, сіль. Усе з'єднати, збити вінчиком. Пекти тонкі млинці з обох боків на добре розігрітій широкій сковороді. Начинки можуть бути різними: з м'ясом, печінкою, рибним фаршем, з грибами, шинкою, сиром, з фруктами тощо.

Тонкі млинці на кефірі

2 скл. борошна, 2 ст. л. цукру, 1,5 ч. л. солі, 2 яйця, 350-400 мл кефіру.

Борошно перемішати з цукром і сіллю, ввести збиті яйця, залити кефіром і ретельно перемішати, щоб зникли грудочки. Якщо тісто вийшло надто густим, розведіть його кефіром або теплою кип'яченою водою до потрібної консистенції. Випікати млинці на великому вогні.

З медом

3 яйця, 150-200 мл молока, 200 г борошна, 3 ст. л. рідкого меду, 2 ст. л. олії, щіпка соди, цукор і сіль до смаку. Начинка: подрібнені горіхи, родзинки та курага з медом; банани з шоколадом; фруктове асорті – шматочки свіжих апельсинів, мандаринів, яблук; морозиво.

Яйця розтерти з медом, додати молоко, підмішати борошно, додати соди та ретельно перемішати. Потім додати олію, ще раз перемішати і дати настоятися 30 хв. Для тонких млинців тісто має бути рідким.

У вершковому кремі

12 млинців, 500 г сиру, 200 мл жирних вершків, 50 г вершкового масла, 4 яєчних жовтків, 3 ст. л. цукру, 10 г ванільного цукру, сіль за смаком.

Сир протерти через сито. Додати 2 жовтки, трохи цукру, сіль і добре перемішати. Викласти начинку на млинці, загорнути їх конвертиками. Збити решту жовтків із цукром, ваніллю і сіллю. Додати вершки, перемішати. Викласти начинені млинці в змащену маслом форму для випікання і залити вершковим кремом. Запікати млинці у розігрітій до 200°C духовці 20-25 хв. Наприкінці викласти на млинці маленькі шматочки вершкового масла.

Дріжджові млинці

400 г борошна, 2-3 скл. молока, 2 яйця, 2 ст. л. вершкового масла, 20 г дріжджів, 1 ч. л. цукру, щіпка солі.

Підігріти трохи молока, розвести у ньому дріжджі, додати цукор, сіль, яйця, вершкове масло, добре розмішати. Всыпати борошно, розмішати, щоб не було грудочок. Дати підійти 30-40 хв. Додати решту молока, підігріти. Через 1,5 год. випікати тонкі млинці на сковорідці.

Ваше здоров'я

Для чого людині потрібен апендикс?

У XX ст. у деяких країнах у всіх дітей примусово видаляли апендикс, щоб уникнути виникнення апендициту в майбутньому. Лише нещодавно виявили, що апендикс – це зовсім не рудимент. Він відіграє важливу роль в імунній системі людини, будучи своєрідним притулком для мікроорганізмів. Коли в ки-